

de STRIPLINK

A R C A D I A

NUMMER 9 • JAARGANG 9 • JANUARI 2010 • GRATIS • VERSCHIJNT JAARLIJKS

Special Bill

inhoud

INTERVIEW
Tibet

2 & 3

NIEUWE UITGAVEN
Arcadia 2010

4

Arcadia op visite bij Dokter Zwitser

Wie vertrouwd is met de wereld van Dokter Zwitser weet dat een fikse brok spanning, een lijntje poëzie en een kloeke dosis magie steevast tot de ingrediënten voor een nieuw avontuur behoren. Allemaal netjes afgemeten en tot een intrigerende melting pot herleid door Marc Wasterlain, een van de immens getalenteerde oudgedienden van het teloorgegane stripweekblad Robbedoes. Lieveheersbeestjes worden gezien als de voorboden van voorspoed en geluk. Er ligt voor de Arcadia-lezer in augustus met 'De lieveheersbeestjes', een heus en nooit eerder in het Nederlands verschenen Dokter Zwitser-album, dan ook heel wat moois in het verschiet. Een pittig onderonsje met Marc Wasterlain krijgt u er alvast gratis bovenop!

‘Docteur Poche’, zoals het in het Frans heet, wordt evenwel vertaald naar ‘Dokter Zwitser’ in het Nederlands...

WASTERLAIN (zucht even) ‘Met die nogal vreemde vertaling naar het Nederlands was ik én ben ik nog steeds niet bijster gelukkig. De toenmalige vertaler van Robbedoes is zelf met ‘Dokter Zwitser’ op de proppen gekomen en heeft me nooit om mijn mening gevraagd. Dat is jammer want de naam ‘Dokter Zwitser’ is zo de hele reeks lang behouden gebleven. Ik had eerder een naam als ‘Magic Doctor’ in gedachten. (grijnst) Hetzelfde gebeurde met mijn andere creatie, Jeannette Pointu, die in het Nederlands de wat aparte naam Sarah Spits toebedeeld kreeg. Ik had haar liever de naam ‘Jeanneke’ gegeven. Ik herinner me bovendien een vraag

van diezelfde vertaler (Wasterlain verwijst naar Erwin Cavens, ex-hoofdredacteur van Robbedoes. TVDW) over een verhaal waarin Sarah Spits een avontuur beleeft op een vliegdekschip met de welluidende naam Charles-de-Gaulle. De man zei me boudweg dat men in Vlaanderen geen vliegdekschepen heeft en vroeg me hoe hij die Franse naam diende te vertalen. (resoluut) Kijk, een reporter als Sarah Spits reist de wereld rond en daar horen nu eenmaal zulke zaken bij. Ik heb de brave man dan ook voorgesteld het vliegdekschip als ‘Het rode licht’ te vertalen naar het Nederlands. Een ronkende naam, dacht ik zo!’ (brede glimlach)

Van Dokter Zwitser verschenen tot nu toe 9 albums bij Dupuis. (Er verschenen inderdaad 9 albums in het Frans, in het Nederlands slechts 8. TVDW) Avontuur, poëzie, science-fiction, humor, menselijke problemen en zelfs het middeleeuwse rollenspel krijgen een plaats in de verhalen. Het 3de album, ‘Verse nootjes’, wordt evenwel nog steeds als een buitenbeentje beschouwd.

WASTERLAIN ‘Dat album raakte de mensen ook danig. De Robbedoes-lezer werd geconfronteerd met personages die droevig waren, die worstelden met gevoelens zoals jaloezie. Er werden emoties getoond in een beeldverhaal en in die dagen wist menig lezer niet hoe daarmee om te gaan. Dat album betekende evenzeer een sterk signaal naar andere, vaak beginnende, tekenaars om de emoties en het gevoelsleven van de stripheld uit te werken in hun verhalen. Nu klinkt zoiets misschien allemaal doodnormaal

maar

‘Dokter Zwitser? Ik had eerder een naam als ‘Magic Doctor’ in gedachten’

eind jaren '70 was het best baanbrekend. (knikt even trots)

Toch liep het in 1990, na 8 albums, fout. Uitgeverij Dupuis zette Dokter Zwitser op non-actief...

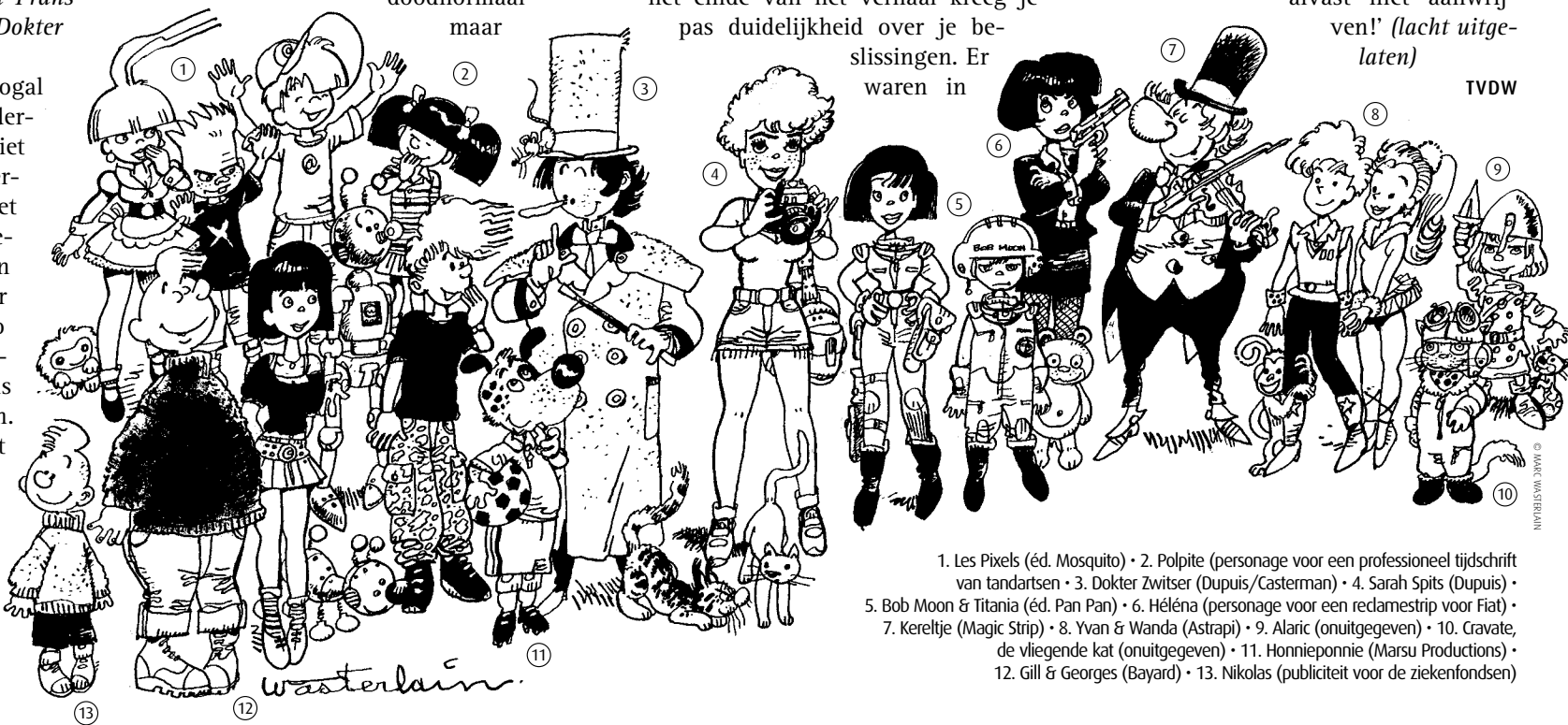
WASTERLAIN ‘Dat had diverse oorzaken. Het 8ste en laatste album, ‘Het toverwoud’, was meer een spel dan een stripverhaal. Je diende als lezer diverse keuzes te maken over de paden die je wou volgen en aan het einde van het verhaal kreeg je pas duidelijkheid over je beslissingen. Er waren in

die tijd nog geen computers, er was evenmin internet dus het kostte me heel wat moeite om het overzicht te behouden. Het eerdere gag-album ‘Gags en poche’ verscheen nog voor ‘Het toverwoud’ en lag alleen in een Franse albumversie in de winkelrekken. TVDW), waarin het gewaad van Dokter Zwitser geen functionele waarde meer had en waarin de magie die de reeks zo kenmerkte eigenlijk verloren ging, was evenmin een voltreffer. De lezers vonden het maar niks dat Dokter Zwitser zijn verbeeldingskracht en zijn typische trekjes inruilde voor een rol in een gagalbum. Dat betekende de uiteindelijke doodsteek voor mijn stripheld bij uitgeverij Dupuis!

Niet getreurd echter! Midden jaren '90 haalde u Dokter Zwitser opnieuw van stal en lagen er 5 nieuwe albums in het vooruitschiet bij uitgeverij Casterman.

WASTERLAIN ‘Mijnheer Didier Platteau, de toenmalige verantwoordelijke bij Casterman, kende mij al een tijdje en vroeg me inderdaad 5 albums te maken van Dokter Zwitser met de nadruk op de sprookjesachtige kant en met een jong lezerspubliek als doelgroep. Ik had het echter niet bepaald getroffen. Mijnheer Platteau gaf al na een jaar zijn ontslag, uitgeverij Casterman kwam in handen van diverse aandeelhouders en uiteindelijk diende ik verder te werken met mensen die ik van haar noch pluim kende. (resoluut) Op die manier hoefde het voor mij niet meer! Weinig tot geen persoonlijk contact met mijn uitgever, dat kan ik vzw Arcadia alvast niet aanwrijven!’ (lacht uitgelaten)

TVDW

1. Les Pixels (éd. Mosquito)
2. Polpité (personage voor een professioneel tijdschrift van tandartsen)
3. Dokter Zwitser (Dupuis/Casterman)
4. Sarah Spits (Dupuis)
5. Bob Moon & Titania (éd. Pan Pan)
6. Hélène (personage voor een reclamestrip voor Fiat)
7. Kereltje (Magic Strip)
8. Yvan & Wanda (Astrapi)
9. Alaric (onuitgegeven)
10. Cravate, de vliegende kat (onuitgegeven)
11. Honnieponnie (Marsu Productions)
12. Gill & Georges (Bayard)
13. Nikolas (publiciteit voor de ziekenfondsen)

SCHATTEN OP ZOLDER

Waar is de tijd dat stripweekbladen als Robbedoes en Kuifje de rekken vulden van de plaatselijke dagbladhandel? De 2 voornaamste strijpladen uit de Belgische stripgeschiedenis zijn ondertussen al geruime tijd van de markt verdwenen: Kuifje rolde voor het laatst van de persen in 1993, terwijl Robbedoes het wist vol te houden tot 2005. Bijzonder jammer toch, gezien de stripreeksen en -helden die beide magazines opleverden en de talrijke avonturen die tot op heden niet in het Nederlands in album verschenen. Het spreekt voor zich dat ze (net als andere strijpladen) voor vzw Arcadia een bijna onuitputtelijke inspiratiebron betekenen, die hopelijk nog jarenlang fijne strippareltjes zal opleveren. **BL**

ZEG NOOIT, NOOIT MEER!

Drie jaar geleden leek het er even op dat René Follet definitief de brui eraan zou geven toen met L'Etoile du soldat zijn laatste album bij Uitgeverij Casterman verscheen. Na een carrière van meer dan vijftig jaar als strijptekenaar, zou de immer aimabele Brusselaar zich alleen nog toelagen op het maken van illustraties voor romans en affiches en het uitvoeren van signeeropdrachten voor particulieren. Vandaag, anno 2010, lijken de kaarten weer helemaal anders te liggen. Follet is volop bezig aan een nieuw album, een one-shot voor uitgeverij Glénat, dat zich in het midden van de twintigste eeuw afspeelt. Hoewel ook deze keer de tekenaar-illustrator te kennen geeft dat het z'n allerlaatste stripverhaal wordt, kunnen we als rechtgeaarde strijpliefhebber alleen maar hopen dat we in de toekomst nog meer vergast worden op nieuwe Steven Severijns, Zingari, Edmund Bells of Ikars... **BL**

'Humor houdt me overeind'

Je kan maar beter uitkijken wanneer je op bezoek gaat ten huize Tibet. De geestelijke vader van ondermeer Chick Bill en Rik Ringers is gezegend met een scherpe blik en een uitzonderlijk gevoel voor humor en durft zo de argeloz medemens al eens vatten in een hilarische karikatuur of een gewaagde bijrol in een van zijn stripreeksen. Een fikse dosis onversneden humor vinden we evenzeer terug in 'De onweersaanbare Zorfelin', een nooit eerder in het Nederlands verschenen album van Chick Bill dat resoluut zijn plaats opeist in de gestaag groeiende Arcadia Archiefreeks! Tibet tekent present voor een erg amusante en leerrijke tête à tête!

Waarom werd Chick Bill in de eerste avonturen steevast afgebeeld in dierengedaante?

TIBET 'Raymond Leblanc, in die dagen hoofdredacteur van het weekblad Kuifje, vroeg diverse tekenaars om nieuwe strijphelden op papier te zetten. Hij specificerde evenwel dadelijk dat ze in dierengedaante moesten worden weergegeven. Ik was toen amper 20 jaar oud maar al langer van plan iets te doen rond een cowboy en de Far West. Zo zag Chick Bill het levenslicht. Leblanc had ondermeer Craenhals en Weinberg dezelfde vraag gesteld maar was het meest in de wolken met mijn creatie. Hij gaf me zijn toestemming om een verhaal rond Chick Bill te maken en verzekerde me dat er een publicatie in het weekblad Kuifje zou volgen. De enige voorwaarde die hij stelde was dat Hergé zijn fiat zou geven. Ik trok enthousiast naar de geestelijke vader van Kuifje maar kreeg daar een koude douche te verwerken. Hergé was best tevreden over mijn tekenwerk maar vond mijn hoofdpersonages in dierengedaante hoogst ongeloofwaardig. Hij zag er geen brood in, sterker nog, hij was als de dood voor een aantasting van de geloofwaardigheid van de verhalen die in het weekblad Kuifje zouden verschijnen. Die stelling lijkt me nu erg bijzonder als je kijkt naar het enorme succes dat strijphelden als De Smurfen, Asterix en al evenzeer De Marsupilami, evenmin erg geloofwaardige creaturen te noemen, te beurt zijn gevallen. Bon, Hergé verwees mijn idee naar de prullenmand en stuurde me met lege handen huiswaarts. Ik huilde tranen met tuiten, dat kan ik je verzekeren!' (zucht even)

Chick Bill is evenwel taai en raakte toch tot bij de lezers van het weekblad Kuifje!

TIBET 'Zoals nu inderdaad gebleken is! (brede glimlach) Met welgemeende dank aan Raymond Leblanc die me, nadat Hergé mijn eerste platen van Chick Bill had afgevoerd, tijdens mijn legerdienst in Dijon een brief stuurde waarin hij meldde dat hij mijn tekenwerk had aanbevolen bij het stripweekblad 'Ons Volkske'. Zo ging de bal aan het rollen. In 1953 maakte Chick Bill, nog steeds in dierengedaante, zijn opwachting in strijpland. Ik heb de 'goede raad' die Hergé me gaf echter niet in de wind geslagen en Chick Bill kreeg na enkele verhalen dan ook een menselijk voorkomen. Die geleidelijke maar evenzeer definitieve verandering heeft me echter nooit enige opmerkingen opgeleverd van mijn uitgever, Raymond Leblanc. Voilà, het ultieme bewijs dat hij mijn verhalen nooit heeft gelezen!' (schaterlach)

Er schuilt een rolverdeling in de reeks Chick Bill die u ongetwijfeld een schat aan ideeën aan de hand heeft gedaan.

TIBET (brede grijns) 'Chick Bill is eigenlijk het ultieme prototype van de ideale held. Hij heeft geen slechte eigenschappen, hij is eerlijk en trouw en hij verzet zich tegen elke vorm van onrechtvaardigheid. Met andere woorden, hij is bijzonder vervelend en eentonig. Kid Ordinn en Dog Bull, die naast Chick Bill en Kleine Poedel de hoofdrollen in deze humoristische cowboy-strip opeisen, zijn dan weer uitermate geschikt om verhalen rond te verzinnen. Dog Bull is zonder twijfel mijn favoriete personage. Hij is dominant, autoritair zelfs, hij is koleriek en hij deelt de lakens uit. Hij geeft bevelen aan die arme Kid Ordinn maar heel vaak wordt hij zelf het slachtoffer van een situatie die

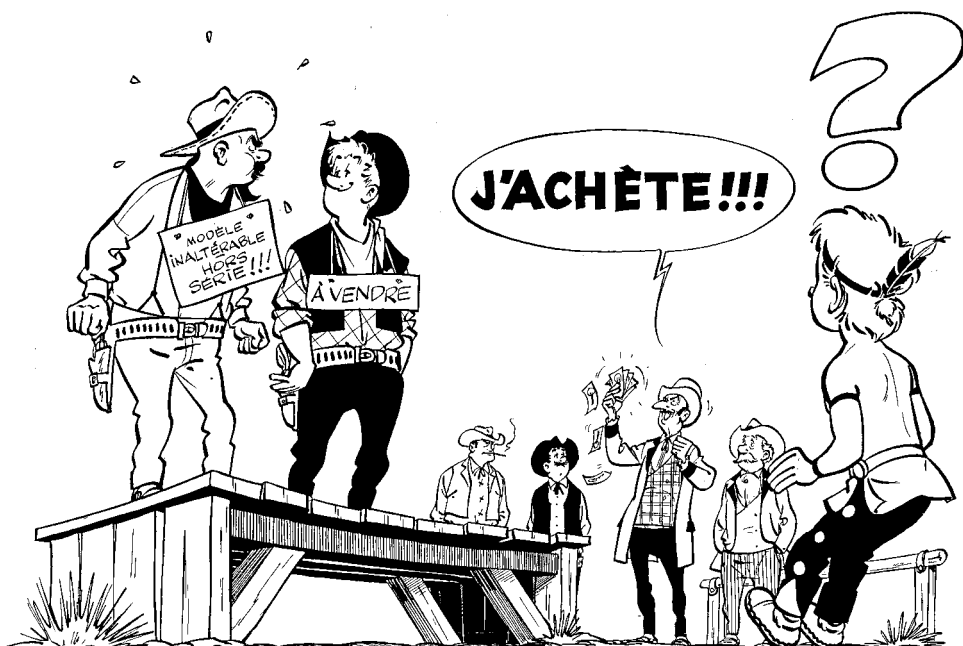
hij initieerde. Als ik praat over Dog Bull en Kid Ordinn dan maak ik al eens graag de vergelijking met Laurel & Hardy. Ook daar merk je hoe de ene schijnbaar de zwakkere is maar toch steeds weer de situatie kan

'Ik besterf het vaak van het lachen aan mijn tekentafel'

omgooien in zijn voordeel. Dat gegeven en dat soort van personages zijn een bijna onuitputtelijke bron voor nieuwe avonturen. Al 57 jaar en 70 albums lang amuseer ik me te pletter met dit vrolijke duo en ik ben niet van plan er snel mee op te houden!' (resoluut)

U staat bekend als een grapjas pur sang, een echte 'blagueur'!

TIBET 'Humor houdt me overeind. Ik kan niet zonder, eerlijk waar. Ik hanteer of beter gezegd, ik probeer steeds een fikse dosis humor te gebruiken in mijn teken-

werk. In het geval van Chick Bill gaat dat makkelijker dan bij Rik Ringers, dat spreekt vanzelf. Ik betrap er mezelf ook vaak op dat ik een bepaalde situatie uitwerk waarin Kid Ordinn en Dog Bull een verhitte discussie voeren en ik het besterf van het lachen aan mijn tekentafel. Ik beschouw al mijn personages bovendien als een stukje van mezelf. In mijn wereld leven ze ook echt. De grootste moeilijkheden ondervind ik steeds weer bij het verzinnen van een nieuw Chick Bill-verhaal. Het uitwerken van de synopsis, zoals we dat in het vakjargon noemen. Eenmaal dat achter de rug is en ik aan de slag ga, komen de grappen en grollen vlot tevoorschijn en amuseer ik me ten volle.'

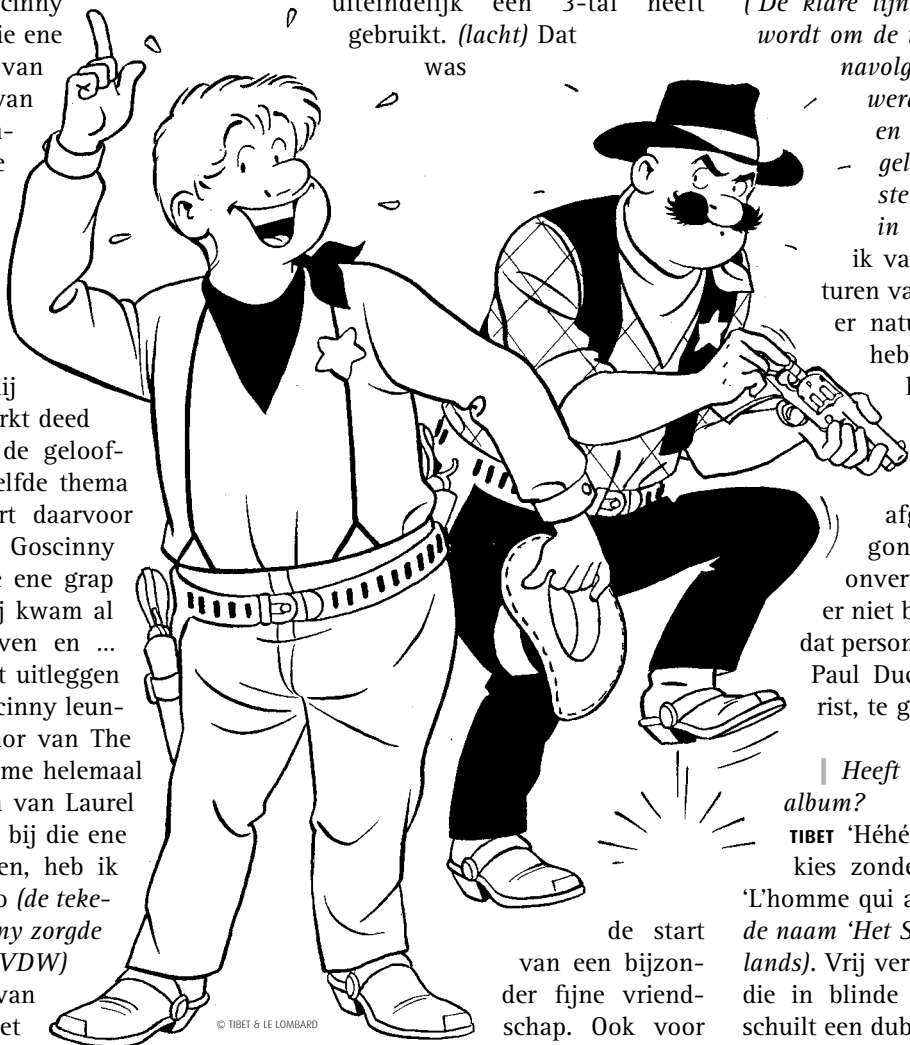
|| Voor één enkel avontuur van Chick Bill ging u in zee met René Goscinny, een blagueur in de overtreffende trap!

TIBET 'Dat is helemaal juist. Het album heet 'De goudmijn van Dog Bull' maar de samenwerking met Goscinny is beperkt gebleven tot die ene keer. Hij was een vriend van me maar zijn synopsis van dat verhaal was gewoonweg van het goede te veel. Goscinny had elke bladzijde zo gedetailleerd uitgeschreven dat ik nog nauwelijks de mogelijkheid had veranderingen aan te brengen. De humor die hij in het verhaal had verwerkt deed bovendien afbreuk aan de geloofwaardigheid. Exact hetzelfde thema waarvoor Hergé me kort daarvoor nog had gewaarschuwd. Goscinny zat boordevol humor, de ene grap was nog niet koud of hij kwam al met een andere aandragen en ... hoe kan ik je dit het best uitleggen ... (denkt even na) ... Goscinny leunde meer aan bij de humor van The Marx Brothers terwijl ik me helemaal kon vinden in de fratsen van Laurel & Hardy. Hoewel het dus bij die ene samenwerking is gebleven, heb ik onlangs nog tegen Uderzo (de tekenaar van Asterix, Goscinny zorgde voor de scenario's. TVDW) gezegd dat het afblazen van de samenwerking met Goscinny de grootste stomiteit uit mijn leven is. (heft handen ten hemel) Goscinny was briljant in ongeveer alles wat hij deed. Kijk naar het succes van Asterix, Lucky Luke en de kleine Nicolaas.'

'Ik heb met Franquin talloze uren aan de telefoon doorgebracht, al gierend van het lachen'

|| Goscinny werkte net als u ook al eens samen met André Franquin.

TIBET 'Goscinny bedacht nu en dan wat grappen voor Guust Flater en voor Ton en Tinneke maar zeker niet zoveel als voor andere reeksen. Ikzelf raakte bevriend met Franquin toen hij bij Le Lombard zijn contract kwam tekenen voor de publicatie van Ton en Tinneke in het weekblad Kuifje. Hij moest elke week een gag afleveren en hij stelde me voor hem te bellen mocht ik enige goede ideeën hebben daartoe. De volgende dag al belde ik Franquin op met een 20-tal grappen in mijn achterzak. Ik denk dat hij er daarvan uiteindelijk een 3-tal heeft gebruikt. (lacht) Dat was

de start van een bijzonder fijne vriendschap. Ook voor Guust Flater belde ik hem geregeld op met een voorstel voor een gag. We hebben zo vaak, al gierend van het lachen, talloze uren aan de telefoon doorgebracht.' (brede glimlach)

|| Greg was eigenlijk uw vaste scenarist voor de avonturen van Chick Bill.

TIBET 'Hij heeft het toch 15 jaar volgehouden dus ja, zo kan je het wel stellen. Het grote voordeel van Greg, vergeleken met het verhaal dat Goscinny voor me bedacht, was dat Greg erg flexibel was en dat is een erg zeldzaam talent in de stripwereld. Hij werkte op aanvraag en hij voorzag zo diverse tekenaars van een degelijk scenario. Wanneer ik hem om een nieuw avontuur van Chick Bill vroeg, zorgde hij ervoor dat ik een Chick Bill-verhaal in handen kreeg, terwijl Goscinny eerder een Goscinny-verhaal afleverde, begrijp je?'

|| Uw geesteskinderen, Chick Bill en Rik Ringers, lijken na al die jaren steeds dichterbij elkaar toegegroeid te zijn.

TIBET 'Ik ben verheugd dat te horen want ik heb diezelfde vaststelling gemaakt. Chick Bill is na verloop van tijd wat groter geworden, meer naar de gedaante van Rik

Ringers toe, en mijn tekenwerk voor de Chick Bill-reeks begon er wat realistischer uit te zien. De stijl in de Rik Ringers-albums werd dan weer wat minder realistisch en neigde meer naar de klare lijn ('De klare lijn' is de naam die gebruikt wordt om de tekenstijl van Hergé en zijn navolgers aan te duiden. De term werd bedacht door Joost Swarte en voor het eerst gebruikt ter gelegenheid van de tentoonstelling 'Kuifje in Rotterdam' in 1977. TVDW). Het feit dat ik vaak wat humor in de avonturen van Rik Ringers verwerk, kan er natuurlijk ook mee te maken hebben. (komt op dreef) Zo kwam ik een tijd geleden terug van vakantie tijdens dewelke ik een verhaal van Rik Ringers had afgewerkt. Een van de protagonisten werd daarin nogal onverwacht vermoord en ik had er niet beter op gevonden dan voor dat personage het gezicht van André-Paul Duchâteau, mijn arme scenarist, te gebruiken.' (proest het uit)

|| Heeft u een favoriet Chick Bill-album?

TIBET 'Héhé! (smakelijke lach) Ik verkiez zonder twijfel het 63ste album 'L'homme qui a tempêté' (Dit album kreeg de naam 'Het Schotse spook' in het Nederlands). Vrij vertaald betekent het 'de man die in blinde woede ontsteekt' maar er schuilt een dubbele bodem in deze zinsnede. Het doelt evenzeer op 'de man die heel veel winden laat'. (schaterlach) Mijn uitgever had er wat bedenkingen bij maar het album is desalniettemin verschenen!'

TVDW

In navolging van collega-tekenaars als Franquin, Dany en Roba heeft Dino Attanasio sinds eind december 2009 zijn eigen stripmuur in hartje Brussel. De ondertussen 84 jarige Italo-Belg zag zijn bekendste helden vereeuwigd in een kleurrijk fresco in de Koekelbergse Van Bergenstraat. De stripmuur is een initiatief van twee lokale schepenen en kadert in de afsluitende activiteiten rond 2009, het jaar van het stripverhaal in Brussel. Het project kwam mede tot stand door de creatieve inbreng van enkele jonge kunstenaars die de illustraties van Signor Spaghetti, Ton en Tinneke en Bob Morane op een originele manier voor hun rekening namen. Het is geen toeval dat Koekelberg deze eer te beurt viel, aangezien de tekenaar van onder andere Johnny Goodbye, Bandoneon en

De Macaroni's reeds verschillende jaren in de Brusselse deelgemeente resideert. Al wie bij gelegenheid Brussel bezoekt en van plan is de beeldverhaalroute te volgen langs de vele stripmuren die de Europese hoofdstad rijk is, moet zeker een kijkje gaan nemen naar die van Dino Attanasio. Zoals de tekstballon in de muurschildering al doet vermoeden, is het geen gewone muur. Ceci n'est pas un mur: dit is geen muur, maar een ode aan het Belgische surrealisme en bovenal een hommage aan een man die meer dan zestig jaar van zijn leven aan de negende kunst heeft gewijd en die hoopt dit nog lang te kunnen doen... BL

